1893 — 1973
80 років
Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 155. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 23-го СЕРПНЯ 1973 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, AUGUST 23, 1973 No. 155. VOL. LXXX.

Редактор В. Давиденко відходить на емеритуру

Джерзі Сиці. — У липні цього 1973-го року сповнилося 68 років життя і 20 років безперервного затруднення в редакції „Свободи" редакторові Вячеславові Давиденкові, який зголосив бажання відійти на емеритуру з днем 1-го вересня ц.р. Після відходу ред. Леоніда Полтави, який вийшов зі складу редакції на власне бажання з кінцем квітня, і відходу на емеритуру ред. Івана Кедрина-Рудницького з кінцем червня, ред. В. Давиденко є вже третій з черги, який залишає редакцію „Свободи" в цьому році і — після відходу на емеритуру д-ра Луки Луцева в жовтні 1970-го року — четвертим із редакційної „старої войни", що відходить від щоденних редакційних зайнять у „Свободі" від того часу.

Ред. Вячеслав Давиденко

На працю в редакції „Свободи" ред. В. Давиденко вступив у липні 1953-го року, отже ще за життя головного редактора д-ра Луки Мишуги. Його головним завданням і відповідальністю — можна б сказати — була мовна політика „Свободи", що включала перевірку, виправлювання та підготову до друку матеріялів на редакційній, другій сторінці, мовні вказівки і консультації для інших працівників редакції, мовно-літературна редакція альманахів та книжкових публікацій УНСоюзу, як і звичайна, „рутинова" редакційна праця — писання вісток і статтей, які друкувалися як порядком редакційних коментарів, так і авторських статтей під його власним прізвищем або псевдонімом „В. С-ко". Ред В. Давиденко, зокрема зважав сам і радив іншим очищати українську мову від чужих впливів, але при цьому не зубожувати її і залишати в ній слова з одної чи другої української говірки, якщо вони виразно не суперечать законам української літературної мови.

Відходячи на емеритуру, ред. В. Давиденко не перериватиме свого зв'язку і співпраці з редакцією „Свободи".

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

ФЕДЕРАЛЬНИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД підтримав „замороження" цін на волове м'ясо, відкидаючи клопотання продуцентів м'ясних волових продуктів, які твердили, що їх дискримінує Уряд, бо всі інші м'ясні продукти, крім воловини, вже не підлягають „замороженню" цін. Через цю постанову апеляційного суду, ціни на воловину будуть „заморожені" ще до 12-го вересня цього року.

В НЮЙОРКСЬКИЙ МЕТРОПОЛІТАЛЬНИЙ ОКРУЗІ драстично знизилися ціни на курятину та свинину. Наприклад, фунт курятини для смаження, який минулого тижня коштував 89 центів, цього тижня коштує 59 центів. Ціна на фунт свинячих котлетів знизилася з 1.59 доляра до 1:19. Деякі менаджери великих крамниць сподіваються, що будуть зменшені також ціни на воловину, коли 12-го вересня ц. р. закінчиться урядове „замороження" цін на воловину.

РАДА ДЛЯ КОШТІВ ПРОЖИТКУ сповістила, що незабаром розпічнуться переслухування в справі запропонованих підвишок на автомобілі та сталь. Протягом тривання так званої „Четвертої фази" економічної програми, великі фірми мусять попередити Уряд 30 днів перед тим, заки підвищать ціни на свої продукти, а Уряд може заборонити таку підвишку. Минулого тижня майже всі продуценти автомобілів і сталі попередили Уряд, що вони плянують піднести ціни.

ОКРУЖНИЙ СУД В НАНТАКЕТ, МАССАЧУСЕТС, визнав Джозефа Кеннеді, найстаршого сина пок. сенатора Роберта Кеннеді, винним у спричиненню автомобільного випадку, який стався минулого тижня. Авто, в якому їхали два брати Джозеф і Дейвид Кеннеді та 5 дівчат, перевернулося на дорозі. Одна з дівчат була поранена до такої міри, що її грозить небезпека паралічу ніг. Суддя Джордж Анастас заявив, що Джозеф Кеннеді їхав недбайливо й присудив йому 100 долярів кари. Прокуратор в цій справі не вимагав терміну ув'язнення для молодого Кеннеді.

УРЯД МАРКСИСТСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА САЛЬВАДОРА АЛЬЄНДЕ В ЧІЛЕ продовжує переговори з провідниками страйкуючих власників вантажних автомашин. Страйк розпочався чотири тижні тому, як протест проти соціялістичної політики президента Альєнде. До цього страйку приєдналися в понеділок, 20-го серпня, деякі власники крамниць та багато лікарів. Серед військових старшин, які досі старалися бути невтральними, поширюється незадоволення щодо політики Альєнде. Це незадоволення посилилось особливо після того, як президент Альєнде звільнив з посту командира повітряних збройних сил ген. Цезара Руїза.

УРЯД ЗСА ВИСЛАВ ФЛЬОТИЛЬЮ МОТОРОВИХ ЧОВНІВ з Окінави до Пакістану, щоб там допомогти у рятувальних операціях у зв'язку з повінню. Крім того, для для рятувальної акції переслано гелікоптери, а для потреб потерпілих американський уряд передав 100,000 дол.

ПРЕДСТАВНИКА УКРАЇНСЬКОЇ ССР В ОН В. Н. МАРТИНЕНКА обрано віце-головою спеціяльного комітету ОН для справ апартеїду. Кандидатуру Мартиненка подав представник Тринідаду і Тобаго.

В МОСКВІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ ВСЕСВІТНЯ УНІВЕРСІЯДА 1973, всесвітні студентські спортові ігри. У змаганнях приймають участь більш як чотири тисячі спортсменів майже з 70 держав світу. На відкритті Універсіяди 15 серпня, яку вітав окремим листом Брежнєв, були присутні члени Політбюро ЦК КПСС.

САЙГОНСЬКИЙ УРЯД ПОВІДОМИВ ПІВНІЧНИЙ В'ЄТНАМ, що у випадку, коли Південний В'єтнам вважатиме себе загроженим розвитком ситуації в Камбоджі, південнов'єтнамські збройні сили розпічнуть такі охоронні заходи, що їх уряд визнасть за необхідні для безпеки Південного В'єтнаму. Покищо уряд Південного В'єтнаму не плянує давати військової допомоги Камбоджі.

Президент Ніксон ствердив конечність бомбардування Камбобджі

Ню Орлінс, Люїзіяна.—У понеділок, 20-го серпня, президент Ніксон виступив з промовою перед крайовою конвенцією Ветеранів Закордонних Воєн, в якій заявив, що бомбардування ворожих позицій в 1969-му році було конечним для рятування життя багатьом американським воякам та для того, щоб змусити Північний В'єтнам і В'єтконг приступити до серйозних переговорів. Президент Ніксон сказав, що комуністи вживали територію невтральної Камбоджі для випадів проти американських і південно в'єтнамських військових частин, які знаходилися в Південному В'єтнамі. Він заявив, що коли б знову настала подібна небезпека для американських вояків, то він поступив би так само. Президент заатакував критиків його політики під час В'єтнамської війни, заявляючи, що не ЗСА, а Північний В'єтнам були агресорами проти невтральної Камбоджі. Він сказав, що американське бомбардування було звернене не проти населення Камбоджі, а проти комуністичного північнов'єтнамського агресора, і що тодішній голова уряду Камбоджі, принц Сіганук не протестував проти цього бомбардування, а навпаки, персонально був запросив президента Ніксона відбути державну візиту до Камбоджі. Президент заявив, що бомбардування було таємним, щоб уряд Камбоджі не був змушений офіційно протестувати, хоч в дійсності принц Сіганук погоджувався з цим бомбардуванням. Про таємне бомбардування були повідомлені ті члени Уряду та Конгресу, які повинні були про це знати.

Державний секретар Роджерс засудив влім до канцелярії психіятра, який лікував Данієла Еллсберга

Вашингтон. — У понеділок, 20-го серпня, державний секретар Вілльям Роджерс сказав, що американці не повинні турбуватися безпекою країни до тої міри, щоб порушувати закони ЗСА та заперечувати персональні права деяких громадян. Роджерс зробив цю заяву під час пресової конференції в зв'язку з запитом кореспондента, що думає Роджерс про влім до канцелярії психіятра, який лікував Данієла Еллсберга. Еллсберг викрав був так звані „Пентагонські документи" й передав їх пресі. Після цього Говард Гант, Гордон Лидді і інші, які опісля були арештовані за влім до головної квартири Демократичного Крайового Комітету, у вересні 1971-го року вломилися до канцелярії психіятра, який лікував Еллсберга, з метою здобути інформації про джерела, якими державні таємниці дісталися назовні. Відповідаючи на згаданий запит кореспондента, державний секретар Роджерс сказав, що, на його думку влім до канцелярії психіятра не був оправданий, бо викрадення Еллсбергом „Пентагонських документів" не створювало аж такої небезпеки для ЗСА, якою можна б оправдати порушення основних законів країни. Роджерс також сказав, що він є прихильником строгого придержування всіх законів і тільки в дуже вийняткових випадках він погодився б на відступ від цього принципу.

Деякі політичні коментатори твердять, що ці заяви Роджерса, які відрізняються від становища, що його зайняли в цій справі інші дорадники президента Ніксона, можна пояснити тим, що Роджерс нібито плянує незабаром зрезигнувати з посту державного секретаря, а на його місце має прийти Генрі Кіссінджер, теперішній президентський дорадник в справах державної безпеки. На поставлене йому в цій справі питання Роджерс відповіді не дав.

Сержант американських повітряних збройних сил обвинувачений у шпигунстві

Ню Йорк. — Джеймс Д. Вуд, який є сержантом американських повітряних збройних сил, був минулої п'ятниці офіційно обвинувачений в шпигунстві за спроби передання таємних американських документів совєтському дипломатові. Цим совєтським дипломатом був Віктор Чернишев, перший секретар совєтської амбасади у Вашингтоні. Сержант Вуд був арештований в Ню Йорку працівниками Еф-Бі-Ай ще 21-го липня ц. р., але щойно тепер його офіційно обвинувачили. Вуд був арештований на вулиці в Квінсі, Ню Йорк, після зустрічі з Чернишевим. В автомобілі Вуда працівники Еф-Бі-Ай знайшли тоді велику кількість таємних документів, між іншим, список прізвищ російською мовою. Добре поінформовані джерела припускають, що цей список містив прізвища совєтських громадян, які передавали інформації американській розвідці. Сержант Вуд, який вступив до військового летунства 18 років тому, тепер перебуває під арештом у Форт Дикс, Ню Джерзі. Йому загрожує кара смерти, або досмертне ув'язнення, якщо військовий суд визнає його винним у шпигунстві.

Зустріч-з'їзд колишніх міттенвальдців відбудеться на „Верховині" з кінцем цього тижня

Ню Йорк. — В суботу 25 серпня та в неділю 26 серпня на цій оселі УРСоюзу „Верховина" в Глен Спей, Н. Й. біля Порт Джервіс, Н. Н. Й. відбудеться зустріч-з'їзд колишніх мешканців таборів Ді-Пі у Міттенвальді, Західня Німеччина. Влаштовує цю зустріч діловий комітет під проводом Андрія Бука, як голови, та Ориси Берези - Каратницької, як секретаря. Почнеться з'їзд в суботу реєстрацією в год. 8-10 ранку. По полудні буде ділова частина, потім спільний обід з мистецькою частиною й увечері забава при звуках оркестри під проводом Богдана Гірняка. У мистецькій частині передбачена така програма: маестро Йосип Гірняк говоритиме про таборові спогади і виступатиме, як Гриць Зозуля, скрипкове сольо виконає мґр. Адріян Британ, свої гумористи читатимуть письменники Микола Понеділок, як один із перших міттенвальдців, та Іван Керницький-Ікер, гості з Австралії і також колишні мешканці міттенвальдських таборів Зоя Когут й Ірина Кобзяр - Залеська виведуть уривки сатиричної п'єси тощо. Братимуть участь у зустрічі-з'їзді колишні мешканці міттенвальдських таборів Ді-Пі Єґеркасерне, Піоніркасерне і Люттензе.

Акад. Андрей Сахаров відбув пресову конференцію з закордонними кореспондентами

Москва. — У вівторок 21 серпня акад. Андрей Сахаров, видатний совєтський фізик-учений і провідний совєтський дисидент, голова Комітету людських прав, влаштував своєму мешканні пресову конференцію для кореспондентів чужоземних газет. Тривала ця конференція 90 мінут і під час неї були обговорювані питання започаткованої тепер коекзистенції між Заходом і Сходом, поширення торгівлі між ЗСА й СССР тощо. Відповідаючи на питання журналістів, акад. А. Сахаров ствердив, що технологічна підтримка Заходу для Совєтського Союзу допоможе Москві розв'язати скруті для неї економічні труднощі і сконцентруватися на розбудові державної і мілітарної сили. Покращання взаємин західніх країн з СССР приведе до дальшої тривалої ізоляції совєтського суспільства від будь-яких контактів із Заходом і впливу західніх ідей й допоможе режимові приховати справжнє обличчя наявної в СССР дійсности. А. Сахаров перестеріг, щоб Захід, поширюючи торгівлю із СССР і купуючи совєтський газ і нафту, незамикав очей на інші справи і проблеми. Акад. А. Сахаров був викликаний минулого тижня до генеральної прокуратури СССР, де його попереджували перед наслідками веденої ним „наклепницької" у відношенні до совєтського ладу активности. Не зважаючи на це попередження, А. Сахаров опублікував перебіг своєї розмови в прокуратурі у самвидаві і тепер відбув ще цілком відкриту пресову конференцію із закордонними кореспондентами.

У совєтських концтаборах загострено тюремний режим. — І. Дзюбу примушують писати памфлет

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — Згідно з одержаними з достовірних джерел вістками, востаннє дуже погіршилося становище засуджених і запроторених у виправно-трудові, тобто концентраційні табори, українських політичних в'язнів. Тюремний режим видатно загострено, збільшуючи час і вимоги примусової праці і зменшуючи харчові приділи для в'язнів. Більшість із засуджених минулого й цього року українських культурних діячів перебувають сьогодні у Мордовських таборах й у Владімірській тюрмі. В цій останній тюрмі перебуває між іншими Валентин Мороз, здоров'я якого останнім часом дуже погіршало. Засуджений на 9 років ув'язнення поет Ігор Калинець перебуває в ув'язненні відокремлено від інших в одному із Пермських концтаборів. Запроторений у психіятричну тюрму у Дніпропетровському лікар і поет Микола Плахтонюк залишається й далі там у дуже поганих умовах. Засуджені вже літературні критики і публіцисти Іван Дзюба й Іван Світличний перебувають ще в тюрмі при вулиці Короленка в Києві. Органи КҐБ вимушують від Івана Дзюби, щоб він заперечував свої спогади і засудив їх у спеціяльно написаному для цього памфлеті, що мав би називатися „Третього шляху не дано".

В Канаді почалися пластові „Стежки Культури"

Торонто (Р.В.). — В суботу 18-го серпня відбулося на гостинній оселі Пластової Станиці Торонто, у Грефтоні, відкриття 6-го з черги, але першого на терені Канади, табору „Стежки Культури". В таборі бере участь 65 пластунок і пластунів, а до складу команди входять Оксана Соколик — командантка, Богдана Велигорська — заступниця, А. Геник-Березовська — бунчужна, Іван Яворський — бунчужний і ще кілька членів „Перших Стеж" та інших куренів. У безпосередньому контакті з письменниками і мистцями таборовики будуть мати змогу познайомитися з різними галузями українського мистецтва, в дискусіях та вправах набрати заохоти й творчої ініціятиви. В програмі є теж відвідини Стретфорду де таборовики побачать п'єси Гоголя, Шекспіра, мексиканську мистецьку виставку та почують концерт О. Гілії. Плянована є прогулька до фільмової студії Канукр, телевізійної станції 11 в Гемилтоні, на виставу Бернарда Шо коло Ніягари. Табір закінчиться в Торонті відвідинами української друкарні та візантійських церков.

Концерт Марії Лисогір, виставка Ярослави Ґеруляк і вечір Миколи Понеділка будуть атракцією кінця цього тижня на Союзівці

Союзівка, Кергонксон, Н.Й. — Найближчий кінець тижня на цій відпочинково-розваговій оселі Українського Народного Союзу в Кетскильських горах проходитиме під знаком ряду мистецьких імпрез. В суботу 25 серпня ц.р. під час концертово-танцювального вечора виступатиме співачка сопрано Нюйоркської опери Марія Лисогір при фортепіяновому акомпаніяменті проф. Дарії Гординської-Каранович. Того ж вечора виступатиме танцюристка Наталка Лазірко з Ірвінґтону. Проводитиме вечором як конферансьє Аня Дидик. Після концерту відбудеться забава, до якої гратиме оркестра „Союзівки" під керівництвом Володимира Добушака і з участю Оксани Борбич. В неділю 26 серпня по полудні в залі „Веселки" буде відбуватися виставка кераміки і скульптурних праць відомої мисткині Ярослави Ґеруляк. Увечері цього ж дня в рамцях недільних мистецьких імпрез „Союзівки" о год. 8:30 вечора відбудеться літературний вечір відомого українського письменника гумориста Миколи Понеділка, присвячений появі його книжки „Рятуйте мою душу". Відкриватиме вечір ред. Б. Кравців і проводитиме ним Іван Керницький-Ікер.

Минулого тижня програму суботнього вечора виповнили виступи скрипачки Люби Дзюбак із Торонта при фортепіяновому акомпаніяменті Ігоря Соневицького та вокального і танцювального ансамблів Союзівки „Соловейки". В неділю відбувся концерт на пошану Соломії Крушельницької та літературний вечір Зої Когут й Ірини Залеської із п'єсою „Галло, американська Україно".

Видатний український юрист — професор д-р Юрій Панейко помер у Мюнхені

Мюнхен. — В суботу 18 серпня ц.р. тут упокоївся на 88 році життя проф. д-р Юрій Панейко, видатний український юрист і теоретик адміністраційного права. Покійний був протягом багатьох років ректором Українського Вільного Університету, дійсним членом Наукового Товариства ім. Шевченка, дійсним членом і довголітнім членом Президії Української Вільної Академії Наук, Польського Наукового Товариства у Вільні, деканом Факультету права й суспільних наук Віленського Університету і головою комітету будови української католицької церкви у Мюнхені. Народжений 1886 року, сл.п. проф. д-р Ю. Панейко був протягом довгих років службовцем Галицького намісництва і потім Львівського та Краківського воєводств, з 1926 р. доцентом Краківського Університету і в 1928-1939 роках професором Віленського Університету. Був автором ряду праць із самоврядного й адміністраційного права польською, німецькою й українською мовами, в тому числі „Етичні моменти в державному житті" (1948), „Теоретичні основи самоврядування" (1963), як також низки статтей на правничі, філософічні, літературні й мистецькі теми. Похорон був передбачений на вівторок 21 серпня ц.р. на мюнхенському кладовищі Вальдфрідгоф.

Сл.п. проф. д-р Ю. Панейко

Архиєпископ Гавриїл Букатко поранений в автомобілевій катастрофі

Загреб, Югославія. — Газета „Ґлас Конціля" інформує про те, що беоґрадський архиєпископ та апостольський адміністратор Крижівецької єпархії Владика Гавриїл Букатко був важко поранений в автомобільному випадку 9 липня ц. р. Автомобіль, в якому їхав Владика Букатко, зударився з іншим автомобілем, водій якого загинув в катастрофі. Владика Букатко має в кількох місцях зломану праву руку. Секретар Владики, о. М. Колік, який провадив автомобілем, був також легко поранений. Катастрофа сталася в околиці місцевости Алексінач. За останніх десять років владика Букатко пережив вже п'яту з черги автомобілеву катастрофу.

Українське Село в Ґлен Спей здобуло двох кандидатів у правиборах

Ґлен Спей, Н.Й. — Як уже інформовано, Українське Село в Ґлен Спей змагається за те, щоб у найближчих виборах вибрати двох своїх представників до місцевого міського уряду. Українська громада висунула архітекта Аполінарія Осадцу на міського радного та будівничого Григорія Журавля на податкового асесора. На республіканському „кокусі" минулої суботи п. Журавель був обраний на республіканського канидата, а інж. А. Осадца програв тільки шести голосами до свого опонента, що вже понад двадцять років „при владі". До цього могли причинитися кільканадцять українських виборців, які не видержали й перед голосуванням на радного пішли домів. Їхня відсутність перерішила вислід.

Після республіканського „кокусу", беручи до уваги сильну поставу українських кандидатів, місцева Демократична партія запропонувала поставити наших кандидатів на свій список. За згодою Громадського Комітету, кандидати цю оферту вечером на свому „кокусі" прийняли і в понеділок вемісцева Демократична партія рішила одноголосно поставити одного з наших кандидатів, архітекта Аполінарія Осадцу, на свою листу. Значить, в листопаді п. Журавель фігуруватиме на Республіканському, а інж. А. Осадца на Демократичному списках. При кількості голосів, які вони одержали на Республіканському „кокусі", при підтримці демократів та та при додаткових українських голосах, які ще зареєструються в Ґлен Спей перед виборами, наші кандидати мають цілком реальні вигляди на перемогу. Така перемога не так самих кандидатів, як радше цілої Гленспейської громади, в дуже великій мірі залежатиме від масової реєстрації, до якої Громадський Комітет Українського Села в Ґлен Спей щиро всіх своїх громадян запрошує.

Реєструватись можна:

а) До 3-го вересня — кожного дня (крім суботи й неділі) від год. 9-ої ранку до 4-ої по полудні в Салліван Каунті Елекшен Борд в Монтісело, 5 Бенк стріт (Масонік Билдінг);

б) після 3-го вересня — в середу 3-го жовтня, від год. 1-ої по пол. до год. 9-ої веч. та в суботу, 13-го жовтня, від год. 10-ої ранку до год. 8-ої вечора в місцевому Тавн Голл в Ґлен Спей.

До реєстрації треба привести, на доказ свого громадянства, громадянські папери або пашпорт.

Українська громада в Ґлен Спей сказала своє перше слово на місцевому політичному відтинку відважно й міцно. Треба подивляти зокрема старших громадян, які витримали на „кокусі" від год. 8-ої веч. до 12:30 ночі, щоб піддержати своїх кандидатів.

Но Союзівці відбувся успішний вечір Зої Когут й Ірини Залеської

Союзівка, Кергонксон, Н.Й. — Влаштований у неділю 19 серпня на цій оселі Українського Народного Союзу в Кетскильських горах в рамцях недільних мистецьких імпрез вечір гумору і сатири прибулих з Австралії поетки Зої Когут та артистки Ірини Кобзяр-Залеської під назвою „Галло, Американська Україно" пройшов з повним успіхом і при виповненій ущерть залі „Веселки". Відкрив вечір керівник Союзівки дир. Володимир Квас, вітаючи гостей і присутніх. Виведена під час вечора у формі діялогу між Зосю Когут й Іриною Залеською п'єса захопила численно зібраних гостей із Союзівки й околиці, які дякували мисткиням за їх виступ рясними оплесками. Попереднього дня, в суботу 18 серпня ц.р., такий же вечір відбувався в Гантері в пансіоні В. Кобзяра „Ксеня".

ЄВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Несамовита дійсність

Львівський університет, тісно пов'язаний з історією змагань за українське високе шкільництво, переживав багато важких і трагічних подій протягом свого існування в час приналежности Східньої Галичини до „реакційної", за визначенням совєтських істориків, Австрії і згодом за окупації західньоукраїнських земель „панською" Польщею. Протестуючи проти польонізації цього університету і польського засилля в ньому та виступаючи в обороні прав української мови й науки, українські професори і студенти не раз мусіли покидати його мури, влаштовувати криваві у висліді демонстрації, йти на коротший чи довший час до в'язниці, — проте у таких безпросвітніх, просто несамовитих умовах, в яких опинився цей університет, його професори і студенти українці після „визволення" Львова й Західньої України совєтською Москвою і „возз'єднання" з нібито незалежною й суверенною Українською ССР — цей університет ще не перебував.

В перейменованому за теперішньої совєтської окупації на Львівський Державний імени Івана Франка університеті діються речі, що їх навіть і не міг собі уявити Великий Каменяр, іменем якого названо цю високу школу. За проведені на терені цього університету виступи українських студентів з вимогами припинити русифікацію і дискримінацію української мови, історії й літератури в цьому нібито українському університеті і за протест проти заборони відзначати роковини Т. Шевченка в травні 1973 р. усунено з університету у висліді слідства, проведеного двома комісіями з Москви і з Києва, кільканадцять студентів філології, історії та журналістики і водночас усунено з праці сімох професорів, між ними видатних і заслужених своїми працями науковців, як співвинних у виступах студентів і в тому, що вони виховували студентів у національному дусі. Ще перед тим, у перших місяцях цього року викинуто з університету за поширювання самвидавного журналу „Поступ" 11 студентів українського мовознавства і 2 студенти клясичної філології. В совєтських умовах всі ці студенти позбавлені права дальшого навчання, а звільнені з праці професори будуть змушені перейти на чорну роботу, щоб могти вижити, так, як це було з В. Чорноволом та з іншими репресованими діячами культури. Тут треба пригадати, що навіть за „панської" Польщі арештовані за участь в різних протидержавних демонстраціях чи виступах українські студенти могли далі продовжувати й закінчувати університетські студії, і ніхто їх не карав за те, що вони видавали чи редагували протипольські своїм спрямуванням газети й журнали. І ніхто не репресував професорів за сприяння студентам і їх оборону. Це тільки тепер в українському Львові режим Української ССР репресує українських студентів не раз і всупереч вимогам з Москви за їхні національні погляди й виступи в обороні прав рідної мови й історичних традицій.

Совєтська теорія і практика

З Москви наспіли повідомлення про те, що відомий совєтський коментатор Юрій А. Жуков, який звичайно є неофіційним речником совєтських правлячих кіл, виступив на совєтській телевізії з осторогою до населення СССР не встановлювати ніяких контактів з „Голосом Америки". В першу чергу Жуков остерігав проти того, щоб совєтські слухачі подавали до „Голосу Америки" свої адреси і прізвища.

Не треба багато зусиль для того, щоб побачити, що йдеться тут про невтралізацію загрози для совєтської системи збоку західніх ідей, які поширюються в СССР з допомогою радіомовлень „Голосу Америки", що посередньо підтвердив виступ Жукова. В не меншій мірі совєтські чинники не хочуть дозволити, щоб серед населення СССР ширилися правдиві, вірогідні інформації не тільки про життя на Заході, але також і в самому СССР. Немає сумніву, що совєтські правлячі кола доцінюють загрозу збоку такого роду справді об'єктивної інформації і „вільного обміну ідеями", чого Москва ніяк не може собі дозволити, якщо хоче зберегти непорушною свою систему і стан посідання.

У цьому контексті своєрідним непорозумінням виглядає декларація генерального секретаря КПСС Брежнєва, який у своїй промові в Алма-Аті 15 серпня пропонував не більше й не менше, як своєрідне „суперництво" між ідеологіями різних систем. Мало того, у цій промові Брежнєв висловив певність, що з такого змагання марксистсько-ленінська ідеологія безумовно вийде переможцем. „Ми переконані у правоті нашого шляху, — говорив він, — нашої марксистсько-ленінської ідеології, і не сумніваємося, що природні в умовах відпруження розширення контактів, обмін духовними цінностями, інформацією, розвиток зв'язків між громадянством різних країн добре послужать поширенню правди про соціялізм, завоюванню на той бік ідей нукового комунізму нових і нових прихильників".

Виступ Ю. Жукова кілька днів пізніше фактично перекреслює цю брежнєвську засаду чи пропозицію. Отже, залишається відкритим питання, що властиво за всім цим криється і як розуміти такого роду протиріччя? Йдеться тут тільки про типові для совєтської дійсности розходження між теорією і практикою чи справа глибша і стосується різниць у поглядах на те, яке становище зайняти до пропозиції „вільного обміну думок і людей"? Треба сподіватися, що це питання набиратиме щораз більшого загострення з наближенням другої фази Европейської конференції в справі безпеки, на якій між іншим мають вирішити проблему „вільного обміну ідей і людей".

В Москві потурбували ізраїльських змагунів

Москва. — Міжнародні студентські спортові гри, які саме тепер відбуваються в Москві в рямках Універсіяди — 73, стали несподівано тереном жидівсько-російської конфронтації. Події на стадіоні виявили, наскільки глибокий серед росіян є антисемітизм, що знайшло свій вислів у голосних демонстраціях проти ізраїльської спортової команди та в сутичках між росіянами і совєтськими жидами, які зі свого боку виявляли симпатії до своїх земляків з Ізраїлю. В часі змагань ізраїльської баскетболної команди проти пуерторіканців на стадіоні не втихали образливі для ізраїльських змагунів оклики, а коли совєтські жидівські глядачі підняли ізраїльський державний прапор і транспарант з написом у жидівській мові „Успіх для Ізраїлю", присутні на змаганнях червоноармійці заатакували жидівських глядачів, знищили ізраїльський прапор і транспарант і викинули демонстрантів із стадіону. На вулиці на демонстрантів ждали зібрані москвичі, які зі свого боку подбали про те, щоб „заманіфестувати" на жидах свій „совєтський" патріотизм.

Степан Женецький

СССР ЗАГРОЖУЄ БРАК ЗБІЖЖЯ

Як повідомляють кореспонденти західніх газет з Москви, цього року знов буде недорід у Совєтському Союзі. Недостачу збіжжя в СССР минулого року і внаслідок того масовий закуп його у ЗСА й Канаді виправдували кремлівські ватажки посухою, хоч насправді завинили в тому погана комуністична система, а зокрема колгоспно-радгоспна господарка. Вину за цьогорічний недобір збіжжя кремлівські проводирі вже заздалегідь спихають на... зливні дощі й сильні вітри, що панували перед живами. З цього бачимо, що кремлівські головачі все знаходять для свого виправдання пресловуту „невістку", яка в усьому винна.

А проте, переджнивна погода в СССР не була аж такою злою. За вістками совєтської преси й радіо соняшна погода з легкими вітрами панувала цього року над двома третіми простору Совєтського Союзу, де вирощують збіжжя.

Казахстан, що став головною хлібною зоною і що минулого року своїм збіжжям врятував СССР від голодової катастрофи, правдоподібно і цього року врятує червону московську імперію від кризової ситуації своїм багатим урожаєм.

Уже від перших днів травня ц. р., коли почали перепадати часті дощі над великою частиною території СССР, совєтська преса, радіо і телевізія почали говорити про трудноші жнив. І тепер вони увесь час повторюють, що засіви на Україні і на більшості хліборідної території европейської частини Російської республіки були сильно пошкоджені дуже частими зливними дощами й вітрами.

Та, виправдуючись на всі лади, чому в СССР уже другий рік підряд недостає збіжжя, совєтські крутії мусіли сказати й трохи правди. І так, спихаючи всю вину на дощі й вітри, совєтська преса пише, що з сільськогосподарською машинерією „не все в порядку": під кінець червня бракувало запасних частин. „Известия" з 26-го червня писали, що велика автомобільна фабрика в місті Горькому доставила менше як одну десяту частину пушок для наоливлювання задніх коліс і менше, як одну десяту частину ложиськ на осі до задніх коліс, потрібних для тягарових авт ГАЗ-51. А це, мовляв, створює „дуже тяжку ситуацію".

Газета „Правда" з 13-го липня ц. р. писала, що на Донщині в багатьох колгоспах і радгоспах причепи до жниварок різних вимірів і якости, що спричиняє великі трудноші в їх уживанні і приводить до великого обниження у видайності праці. „Чому, — питає „Правда", — жниварки, які виходять з фабрик, не відповідають ставленим до них вимогам?"

Як відомо, коли в Совєтському Союзі не вдається якийсь плян, то там шукають якогось козла відпущення, який за невдачу мусить відповісти, хоч звичайно повинен відповідати провід партії, Центральний Комітет, бож це він встановлює усі пляни і контролює їх виконання. Але тому, що в СССР панує догма, що партія „непомильна", мусить відповідати „хтось", що дуже часто не має до них жадного відношення.

Закордонні кореспонденти пишуть з Москви, що коли цьогорічні жнива дадуть тільки пересічний збір, то за це, мабуть, відповість наш „землячок" Дімітрій Полянський, якого і так уже в лютому ц. р. з якихось причин перенесли зі становища першого заступника прем'єра на дуже „слизький" пост міністра сільського господарства.

Якщо таке станеться і якщо Д. Полянського „зроблять" винним за цьогорічні невдалі жнива і усунуть з найвищої кремлівської верхівки — Політбюра, то це буде ознакою, що в Кремлі йде нагінка на, як на Заході називають, „українську кліку" в проводі Совєтського Союзу. Якщо після нещодавнього усунення з Політбюра дуже впливового українця Петра Шелеста усунуть ще й другого, також впливового українця, Д. Полянського, то це був би наявний знак, що кремлівську верхівку вичищують з українців.

Як відомо, П. Шелестові пришили у вину „український (покищо не буржуазний) націоналізм". Д. Полянському, мабуть, пришиють „націоналістичний саботаж — зірвання цьогорічних жнив"...

16-го травня московське радіо повідомило, що „дуже часті дощі перепадають в Західній Україні, Молдавії та Білорусі. Пізніше дощова хвиля посунулася на схід і густі дощі стали перепадати в районах Волги та в сільськогосподарських районах Башкірської республіки, в околицях Оренбургу та в північній частині Саратовщини і в Північному Казахстані.

24-го червня московське радіо повідомило, що збіжжя, яке цього року добре зародило в деяких частинах України й Молдавії, було повалене й прибите до землі зливними дощами й сильними вітрами.

Тиждень пізніше те саме московське радіо повідомило, що „некорисні жнивні обставини витворилися також в околицях Дону та на Північному Кавказі".

Про розміри знищення збіжжя в Україні подало київське радіо 13-го липня ц. р.: „Засівна площа в Україні досягла цього року 1.7 мільйона гектарів. Вигляди на врожай були добрі, але нещодавні зливи й бурі спричинили велику шкоду на ланах багатьох колгоспів і радгоспів. На бл. 2.5 мільйона гектарів дощі й вітри поклали колосся на землю".

Інша вістка з московського радіо, передана 17-го липня ц. р., подала такий невеселий образ:

„Вже біля 30 областей і автономних республік Російської РСФСР розпочали жнива. В центральних районах европейської частини Російської республіки, як в районі Кубані і в Ставропільській області, жнивні обставини дуже ускладнені. На великих просторах колосся повалене на землю".

На ці виправдування совєтських „господарників" треба сказати таке: не тільки в СССР, але також і в ЗСА, Канаді та інших країнах трапляються недороди внаслідок посухи, дощів і інших природніх причин. Але в не-комуністичних країнах господарять так, що недорід не спричиняє харчової катастрофи, як це ми бачимо в Совєтському Союзі. Не-комуністичні країни тримають збіжжя в запасі, і, якщо трапиться недорід в одному році, то вживають те збіжжя, яке відложили „на чорну годину".

Видко, кремлівські ватажки ще такого способу господарки не навчилися. Вони господарять так, як наші селяни говорили: „від миски до рота"; що зародить в одному році — все з'їдять і нічого не відкладають на гірші часи.

В. Чапленко

ПРО „АВСТРІЙСЬКОГО ПРОФЕСОРА" ТА КРУТІЙСТВО МОСКАЛЯ Ф. П. ФІЛІНА

У числі київського журналу „Мовознавство", присвяченому „50-річчю СРСР" (за вересень-жовтень 1972 р.), на самому початку вміщено статтю сучасного російського мовознавця Ф. П. Філіна „Про походження російської, української та білоруської мов". Це той Філін, що казав мені в розмові на діялектологічній конференції в Ростові над Доном (у середині 30-их років), що Дурново, Ушаков і Соколов на своїй діялектологічній карті східнослов'янських мов позначили нібито хибно північну межу української мови з російською на 100 кілометрів північніше, ніж вона насправді є. Ту конференцію скликала тоді „Всесоюзна" Академія Наук, але коли треба було вирішити, чи можна дозволити доцентові Краснодарського педагогічного інституту Безкровному робити доповідь про мову Краснодарського краю, то академіки мусіли звернутися до ростовського „обкому" партії, а там їм сказано цю доповідь викреслити з денного порядку конференції, бо українська мова на Кубанщині тоді була вже заборонена, і нагадувати про її наявність у тому краї вже не можна було. Проти такого порушення прав науки Філін тоді не протестував!

Свою статтю у „Мовознавстві" Ф. П. Філін почав „статистикою": „Згідно з всесоюзним переписом населення на 15 січня 1970 р. в нашій країні (якщо „всесоюзний перепис", то чому в одній „нашій країні"? — В. Ч.) проживає 178 820 000 росіян, українців і білорусів, які становлять 73.92% всього населення СРСР". Далі він сконстатував, що „російську мову назвали своєю рідною 13 млн. чоловік інших національностей, а 41.9 млн. чоловік назвали російську мову як другу мову, якою вільно володіють". А з цього він зробив висновок: „Ці цифри самі показують, яку величезну роль відіграють східнослов'янські мови як рівні серед інших мов народів СРСР в житті радянського суспільства". Об'єднавши цією „статистикою" три східнослов'янські мови в одну цілість і протиставивши цю „цілість" іншим „рівним" мовам „СРСР", він ані натякнув на те, чому це так сталося, що так багато неросіян назвали своєю рідною мовою російську та чому ще більше людей стали двомовні. От у Швайцарії три чверти людности говорить німецькою мовою, але за 500 років існування цієї держави ні французи, ні італійці, ні ретороманці не зреклися своїх мов і не засвоїли „найрівнішої" німецької мови, а в „першому соціялістичному, ба вже й комуністичному" „Союзі РСР" тільки за 50 років виникло так багато перевертнів!

Самі слов'янські мови „СРСР" Філін називає „близькоспорідненими". Хоч він і мусів сказати з огляду на фактичний стан (бо він же пише наукову статтю), що „кожна з східнослов'янських мов являє собою оригінальну мовну систему, яка розвивається за своїми власними законами", але зразу ж додав: „Водночас не менш очевидна близькість цих мов на всіх рівнях" (тобто в фонетиці, морфології, синтаксі й лексиці В. Ч.). А цю близькість він виводить із „спільносхіднослов'янської прамови", вважаючи, що вона „добре засвідчена в давньоруській писемній мові" та легко реконструюється порівнянням сучасних східнослов'янських мов між собою.

А далі він дає „відсіч" усім, хто інакше думає, а найбільше „австрійському професорові Ст. Смаль-Стоцькому". Він пише: „Спроби виводити сучасні східнослов'янські мови безпосередньо з праслов'янської мовної спільности і тим самим заперечувати єдність давньоруської мови... являють собою суміш неосвічености й фантастики. До того ж, автори таких гіпотез нерідко керуються міркуваннями, далекими від науки. Досить хоча б згадати виступи на початку XX ст. австрійського професора Ст. Смаль-Стоцького"... Він згадує про те, що проти теорії Ст. Смаль-Стоцького виступили тоді О. Шахматов, білоемігрант (він цього не зазначає) М. Трубецкой. Як бачимо, тільки москалі не помиляються і безтенденційно та науково з'ясовують це питання! Хоч серед „інших" він згадав ще й поляка Лер-Сплавінського. Але в цій „полемічній" частині впадає в око те, що українського мовознавця, члена київської (отже „радянської") Академії наук Ст. Смаль-Стоцького названо „австрійським професором". А Іван Білодід, віцепрезидент цієї академії, не відважився в цьому місці виправити „старшого брата".

Але у цій статті Ф. П. Філіна чи не найцікавіше те, що в спеціяльній, уже лінгвістичній її частині він, під тиском мовних фактів, мусів сконстатувати, що насправді отієї „спільносхіднослов'янської мови" не було. Звичайно, у цій газетній статті я не можу наводити й розглядати усіх тих його даних і міркувань, а наукового україно-знавчого журналу, в якому можна було б такі справи з мовознавства обмірковувати, в нас, у вільному світі, на жаль, немає. Наведу тільки деякі його висновки чи окремі тези з його міркувань. „Коріння спільнослов'янської мови сягають глибокої давнини. Коли вона виділилася з середовища індо-европейських прадіялектів, ми не знаємо... Можна припускати, що праслов'янська мова з самого початку... мала складне діялектне членування... Вони (діялектні я-

(Закінчення на стор. 4-ій)

В. Онуфрієнко

АВСТРАЛІЯ НА ВЕСЕЛО

У той час, коли пишуться ці рядки, до ЗСА вже прибули з Австралії поетеса Зоя Когут і артистка Ірина Залеська з наміром познайомити українців із життям нашої еміграції в Австралії. Спосіб цього ознайомлення оригінальний — вечір з гумористично-сатиричною програмою, що носить назву „Галло, американська Україно!"

Зоя Когут — відома в світі поетеса, авторка гумористично-сатиричних поезій, скетчів і коротких оповідань. Її книжка гумору й сатири „Культурні арабески", видана в Австралії, вже давно зникла з продажу — вся випродана.

Живуть Зоя Когут і Ірина Залеська в Мельбурні. Ірина Залеська відома українській публіці з виступів у театрі під керівництвом Й. Гірняка й О. Добровольської у Німеччині, а в Австралії відома своєю працею на театральній ниві.

Перед виїздом до ЗСА Зоя Когут і Ірина Залеська побували з вечором „Галло, американська Україно" в Мельбурні, Аделаїді й Сиднеї. В Сиднеї вечір відбувся перед вилетом до Америки — в неділю 12 серпня в Домі Української Молоді в передмісті Лідкомб, де зосереджується українське громадське й культурне життя.

Тому, що вечори в американських містах будуть з невеликими змінами ті самі, що відбулися в Австралії, хочу ознайомити земляків у ЗСА з тим, що вони мусять, на мій погляд, обов'язково побачити й почути, якщо люблять гумор і сатиру взагалі і якщо цікавляться глянути на наше життя в Австралії крізь гумористично-сатиричну призму.

Вечір являє собою діялог поетеси з артисткою про наше життя в Австралії. Діялог написаний поезією й прозою. В дотепних, веселих, а часто й гостро-сатиричних віршах Зоя Когут дає характеристику Австралії, розповідає про наше прибуття на цей материк, поселення, початки життя — приватного й громадського та робить певні підсумки того, що сталося за чверть століття.

Авторка вибрала оригінальний спосіб розповіді: у формі свого роду „енциклопедії", в абетковому порядку подає головні речі, що стосуються Австралії й нас у ній. Разом з Іриною Залеською вона подає на кожну літеру кілька слів, наприклад, „кенгуру" чи „коала-бер" і дає гумористично-сатиричне пояснення. Пояснення подані поезією й прозою.

Докладніше життя українців в Австралії змальовується в скетчах, які, мабуть, будуть поставлені також і в ЗСА. Ми бачили в Сиднеї три скетчі: про виїзд з табору в Німеччині, про австралійське Різдво і про теперішню українську молодь в Австралії та проблему виховання дітей.

Деякі проблеми, заторкнені в програмі вечора, так же близькі українцям у ЗСА й Канаді, як і нам в Австралії. Зокрема — проблема асиміляції й теперішня молодь. Різниця лише та, що в ЗСА й Канаді вже звикли до того, що молодь говорить англійською мовою, а в Австралії молодь належить до першого народженого тут покоління, і батьки та громадянство не можуть звикнути до того, що її вже потроху втрачаємо.

Дещо з життя в Австралії, з нашого тутешнього побуту, українцям в холодних країнах (ЗСА й Канаді) не буде дуже близьке, наприклад, хоч би й тутешнє гаряче Різдво або трава, яку треба косити коло дому влітку щодва тижні і яку називають найбільшим ворогом культури в Австралії, бо догляд за нею забирає багато часу. Може, мало зрозумілою буде пристрасть австралійців і наших деяких людей до пива, що є чи не найбільш популярним напоєм чоловіків і вже деяких жінок не лише влітку, а й у холодні дні.

Гумор і сатира Зої Когут — не злосливі, хоч деколи шпильки досить гострі. Мова в неї — добра, поезії — написані в стилі нашої традиційної гумористично-сатиричної поезії, хоч слід відзначити, що поетеса не наслідує нікого з поетів-сатириків. Є в дечому схожість з поезією Саші Чорного, але це схожість цілком випадкова, бо, наскільки відомо, Зоя Когут із творчістю цього російського поета мало знайома і почала писати й пише без найменшого його впливу.

В. Боровський

ПРО БУДУЮЧУ ПОТУЖНІСТЬ

(На тлі книжки О. Бердника „Зоряний Корсар")

„За для цього я приклоняю коліна мої перед Отцем нашого Господа Ісуса Христа..., щоб через віру Христос замешкав у Ваших серцях; щоб ви, будучи закорінені й основані в любові, змогли зрозуміти зо всіма святими, що таке ширина й довжина, і глибина й висота, і пізнати любов Христову, яка перевищує всяке знання, — щоб ви сповнилися усякою повнотою Божою". (Єф. 3: 14 - 19)

(1)

Вже Старий Заповіт, а по ньому Ісус Христос у Новому Заповіті виразно ствердили правду, що найвищою і вповні будуючою силою в житті людини та людства є чинна любов. Це великий чинник у формуванні здорового і щасливого життя, що веде його на вершини вдосконалення, як також удосконалення та освячення тих, які цю любов дійсно практикують у своєму житті. Апостол Павло говорить про ширину, довжину, глибину і висоту Божої правди і любови, цебто що вони безмежні і безконечні у своїй суті і шляхетній дії. Тому й тяжко зрозуміти багатьом людям їх, а навіть вони видаються їм нереальними і безглуздими. Навіть у нашому модерному світі, у XX столітті, не бракує суспільно-політичних теорій, що не мають місця для християнської любови, яка вміє любити і молитися навіть за своїх ворогів.

Нам відомо, що німецький нацизм учив ставити на перше місце справу чести своєї нації, проповідуючи расизм, а тим і погорду і навіть ненависть до інших, особливо відсталих або немилих йому народів. Сучасний кремлівський комунізм проповідує клясову ненависть, тобто ненависть до людей, які вибилися чимбудь на кращі маєткові позиції, або які не є їхніх переконань. Рівночасно він мовчить про те, що ті, які робили комуністичну революцію в Росії, переважно не були ніякими пролетарями і не походили з пролетаріяту. Тепер вони самі є панівною, економічно упривілейованою клясою. Коли я одного разу в Німеччині спитав німецького пастора, який колись симпатизував націзмові, але пізніше вилікувався з цього, чи він дійсно уважає, що людина має в першу чергу дбати про охорону своєї чести, а не про любов, то він мені відповів: „Без духа примирення неможливе ніяке суспільне життя, а це — вияв любови!" Людина і людство не є досконалі, і тому треба плекати в собі дух вирозуміння, милосердя та прощення у співжитті з людьми. Це найкраще розуміє християнство. Найвищий приклад такого поступовання залишив нам наш Спаситель — Ісус Христос. Ми замало практикуємо дійсну любов, тому і замало знаємо її силу, вартість і значення в житті людей. Через те ми не усвідомлюємо, до якої широти, довжини, глибини й висоти вона може сягати, тобто вона в своєму застосуванні безконечна і безмежна.

*

В 1971-му році в Україні появився фантастичний роман п. з. „Зоряний Корсар", якого написав український письменник Олесь Бердник. Справді, ця книжка, що викликала в багатьох і в поневоленій Україні і в вільному світі, особливе зацікавлення, не знайшла схвалення у сучасних кремлівських володарів. Одна з причин та, що автор відважився підкреслити значення любови в житті людства.

Теперішній, наставлений Кремлем, голова Спілки Письменників України — В. Козаченко, 23-го березня ц. р. на пленумі Правління цієї Спілки про О. Бердника і його книжку сказав: „Слід також ... глибше розібратися в творчості фантаста Бердника — автора ідейно-ущербних, плутаних творів з присмаком ідеалізму, містики, проповіді „месіянства"... української нації... Виступаючи перед читачами з вкрай плутаними сентенціями псевдофілософського характеру, нетерпимо, я б сказав, войовничо, ставиться до будь-якої критики..."

Яку ж мораль проповідує кремлівський комунізм своїм підвладним? Про це читаємо в атеїстичному журналі „Людина і Світ" (ч. 11 з 1972 р., ст. 30), що виходить у Києві, в статті О. Митіна „Патріотизм і релігійні навчання", таке: „Поряд з тезою про „дві вітчизни" (цебто земну і небесну— В. Б.) християнські богослови звели в один з головних принципів свого віровчення лжегуманне положення про любов взагалі, аж до „любови до ворога" і непротивлення злу насильством" (підкресл. моє — В. Б.) При цьому вони посилаються на Євангелію, де говориться: „Любіть ворогів ваших, благословляйте тих, хто проклинає вас, благодійте тим, хто ненавидить вас, і молітеся за тих, хто вас ображає і проганяє..." (Матв. ражає і проганяє..." (Матв. 5:39-44)... Радянські люди відкидають релігійну мораль. Для того, хто по-справжньому любить соціялістичну батьківщину, неприйнятні абстрактна „любов до ближнього", всепрощення й непротивлення злу; у нього пломеніє священна ненависть (моє підкресл. В. Б.) до ворогів трудящих мас — імперіялістів, які творять злочини перед людством".

Отже, тут виразно говориться про моральний принцип кремлівських комуністів — „священну ненависть" до інакшодумаючих людей. Про це все говорять люди, що є тепер найбільшими, хоч і замаскованими імперіялістами та асиміляторами, які в 1933 році свідомо запляновиним голодом вимордували сім мільйонів невинних українських селян, не вчислюючи сюди всі інші їхні злочини, що їх вони поповнили і поповнюють над ними поневоленими народами, включно з останнім поневоленням чехів і переслідуванням релігійних та всяких інших їм не милих діячів в Совєтському Союзі. Тут маємо діло з найбільш ганебним безправ'ям і беззаконням у XX „просвіченому" столітті.

(Закінчення буде)

ПРЕМ'ЄР - МІНІСТЕР ІНДІЇ ІНДІРА ГАНДІ ПІДТВЕРДИЛА ІНФОРМАЦІЇ про те, що Індія находиться у найбільших труднощах за весь час своєї історії, як незалежна республіка. За її словами, члени уряду не зуміли вив'язатися зі свого завдання і сьогодні потрібно справді „фінансового чародія, який би міг випровадити Індію з хаосу".

Замість квітів на могилу

бл. п. **СОФІЇ і ЮРІЯ ЛІЩИНСЬКИХ**

25 дол. на Пласт і 20 дол. на Служби Божі

складає

проф. МЕЛАНІЯ БАНДОВА

У двадцяту річницю смерти

ісповідника віри о. ПАВЛА ЧЕХУТА

митр. радника, декана й голови УДК Жидачівщини, який загинув в 8-му році заслання в Караганді, Казахстан, складаю замість квітів на далеку незнану могилу:

по 20.00 дол. на — Патріярший Фонд, Енциклопедію Українознавства, Фундацію Тараса Шевченка;

по 10.00 дол. на — Жіночий Світ, Кліточі Береги, Новий Шлях, Українські Вісті і „Свободу".

СОФІЯ КЛИМКОВИЧ — дочка, внуки і правнуки

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов у Вічність, після короткої недуги, дня 27-го липня 1973 року у Натлі, Н. Дж., на 91-му році життя та 64-му році священства, наш Найдорожчий ТАТО і ДІДУСЬ, син поета Богохвалимого Ісидора та Марії з Клітинських

бл. п.

о. ЯРОСЛАВ ПАСІЧИНСЬКИЙ

У час похоронних обрядів та у тяжких хвилинах безмежного горя, багато людей поспішили з розрадою для нас, а деякі прибули з далека, щоб віддати останню прислугу Покійному. Тому, хоч цікво дорогою, хочемо Всім тим Приятелям висловити щире спасибі.

В першу чергу дякуємо Високопреподобному о. А. Крафчикові за віддання Покійного в шпиталі.

Їх Ексцеленції Високопреосвященному Митрополитові у ЗСА Амвросієві Сенишинові, наша синівська вдячність за участь у Св. Службі Божій та за сердечні слова, якими попращав Покійного, згадуючи старі, а так дорогі, нам всім, часи спільного приятелювання у Старо-Самбірщині. Рівнож щире спасибі Впр. о. Монс. М. Федоровичеві, що асистував Їх Ексцеленції Митрополитові. Всечесніщим та Високопреподобним Отцям: о. парохові П. Малозі, ЧНІ, о. Мацо, С. Суликові, о. П. Панасюкові, о. В. Яремкові та о. А. Крафчикові, дякуємо за участь у священичих Парастасах та св. Літургії в церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж.

Красною з Комариччини п. мец. О. Утриcкові за прощальні слова над домовиною, усім Приятелям та Знайомим, що вшанували пам'ять нашого Дорогого Батька, своєю присутністю в Церкві і на похороні, склали квітки, замовили Св. Служби Божі і молились за Нього, дякуємо з цілого серця і просимо Господа винагородити їм усіми Його ласками.

РОДИНА

У великому болю і жалю ділимося з усіми Пластунами і Пластунками, Членами Пластприяту та усім Українським Громадянством сумною вісткою, що дня 20-го серпня 1973 року відійшов від нас на Вічну Ватру

✠

сл. п.

ІНЖ. РОМАН БАРАНСЬКИЙ

провідний член Пластприяту, відзначений грамотою Добродія Пласту, основник і довголітній голова Пластової Фундації в Ню Йорку, кол. довголітній член Крайової Пластової Старшини і член Крайової Пластової Ради.

ПАНАХИДИ будуть відправлені в середу, 22-го і четвер, 23-го ц. м., год. 8-ма веч. в похоронному заведенні П. Яреми.

ПОХОРОН відбудеться в п'ятницю, 24-го серпня 1973 р., год. 9-ій рано, з церкви св. Юра на український цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибитій Дружині та всій Родині, складаємо наші найглибші співчуття.

КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА
КРАЙОВА ПЛАСТОВА РАДА

Замість квітів, просимо складати пожертви на пластові цілі.

З великим смутком ділимося з Українським Громадянством вісткою, що 20-го серпня 1973 р. несподівано упокоївся в Бозі, громадський діяч, заслужений член ТУІА

✠

сл. п.

ІНЖ. РОМАН БАРАНСЬКИЙ

Достойній Родині Покійного складаємо найглибші співчуття.

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
ВІДДІЛ НЮ ЙОРК

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ

з глибоким сумом ділиться вісткою з усім Членством ТУІА і Українським Громадянством, що дня 20-го серпня 1973 р., з Волі Всевишнього відійшов у Вічність

✠

бл. п.

ІНЖ. РОМАН БАРАНСЬКИЙ

визначний член і бувший член Управи ТУІА, визначний громадський діяч.

ПАНАХИДИ будуть відправлені в середу і четвер, 22-го і 23-го серпня 1973 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН в п'ятницю, 24-го серпня 1973 р. о год. 9-ій ранку з церкви св. Юра в Ню Йорку, на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Достойній Родині, висловлюємо глибоке співчуття.

ГОЛОВНА УПРАВА

✠

З глибоким сумом повідомляємо Друзів, Членів Т-ва кол. Вояків УПА, Друзів Комбатантів та все Українське Громадянство, що у вівторок, 14-го серпня 1973 р. згинув трагічною смертю

бл. п.

БОГДАН ТУРЧАК-ГУДИМ

кол. булавний УПА,

народжений 6-го лютого 1921 р. в селі Курмановичі біля Перемишля.

Покійний залишив горем прибиту Дружину та двох Синів, яким складаємо вислови нашого глибокого співчуття.

ПАНАХИДА відбудеться в п'ятницю, 24-го серпня, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин при 801 Springfield Avenue в Ірвінгтоні, а **ПОХОРОН** в суботу, 25-го серпня 1973 р. о год. 9-ій ранку з церкви св. Івана Хрестителя на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Хай Американська Земля заступить Йому Рідну Українську, яку так рясно злив своєю кров'ю в рядах УПА.

Т-ВО КОЛ. ВОЯКІВ УПА ім. ген.-хор. Т. ЧУПРИНКИ — ВІДДІЛ в ІРВІНГТОНІ, Н. Дж.

---

175 учасників на Вишкільнім Таборі СУМА в Елленвіллі

Елленвіл, Н. Й. (МКБ) — Цьогорічний 3-тижневий Вишкільний Табір СУМА, „Борці за Правду", почався 12 серпня ц. р. в Кетскільских горах на Сумівській Оселі в Елленвіллі, Н. Й. 175 старших юначок і юнаків, віком від 15 до 18 років, прибули з таких осередків СУМА, як Ню Йорк, Філядельфія, Ірвінгтон, Сиракюзи, Рочестер, Бостон, Парма, Фенікс-вілл, Пассейк, Випані, Ютика, Ню Гейвен та Обурн. Найбільша група в числі понад 40 прибула з Осередку СУМА в Ню Йорку, а з найдальшої віддалі прибули сумівці з осередку, Парма, Огайо. Комендантом Вишкільного Табору СУМА є в цьому році мгр Євген Гановський, голова ГУ СУМА. В склад Команди входять студенти університетів: бунчужний — Роман Дашавець, писар — Мирослава Левенець, кошовий — Ігор Зварич, заст. кошового — Степан Шкафаровський, кошова — Дарія Гавришків; медсестра — реєстрована медсестра Маріянна Мечник. Викладачами на Вишкільному Таборі СУМА є: проф. Зенон Саган — головний виховник, мгр Євген Рен з Німеччини, проф. Микола Богатюк, проф. Мотря Богатюк, мгр Євген Гановський, Михайло Фурда, мгр Іван Кобаса, маестро Роман Левицький, мгр Тарас Бідяк.

Учасники Вишкільного Табору „Борці за Правду" поглиблюють знання з української історії, літератури, культури, економічної географії, сумознавства та вивчають способи практичного примінення його в праці з молодшим юнацтвом СУМА у своїх осередках.

В цьому році для спорту і тіловиховання, яким керує учитель американської середньої школи Тарас Бідяк з Чикаго, є для вжитку найновіший здобуток Оселі СУМА в Елленвіллі модерний спортовий майдан, який складається з площі для копаного м'яча, відбиванкових кортів, треку тощо. На цьому майдані літом ц. р. відбулися успішні Спортові Ігрища Америки, що їх спонзорувала Конференція Українських Студентських і Молодечих Товариств при УККА з участю понад 450 української молоді. Цю ж модерну площу вживала з великим успіхом Спортова Школа СУМА, 28 липня 11 серпня ц. р., під фаховим керівництвом молодих учителів тіловиховання американських середніх шкіл.

Гаслом цьогорічного Вишкільного Табору СУМА „Борці за Правду" є слова Василя Симоненка „Україно, ради Тебе мислю і творю". Силами вишкільників цьогорічного табору буде відзначено 100-ліття НТШ, 30-ліття 1-ої Дивізії УНА та Вечір присвячений українським інтелектуалістам в Україні. Усі учасники Вишкільного Табору СУМА візьмуть участь у 22-ім Всеамериканським Манифестаційним Здвизі СУМА, який відбудеться 1, 2 і 3-го вересня ц. р. на цій же Оселі СУМА.

КОМУНІСТИЧНІ ПОВСТАНСЬКІ ЗАГОНИ РОЗПОЧАЛИ НАСТУП на два провінційні міста Камбоджі, а також розпочали операції з пляном відрізати столицю Пном Пен від доступу до моря. В різних місцевостях Камбоджі почалися терористичні акти комуністів, у висліді яких є ранені і вбиті серед населення. Треба припускати, що коротка передишка після припинення американського бомбардування комуністичних позицій закінчилася і комуністи готуються до наступу на урядові позиції.

✠

Ділимося болючою вісткою з Рідними, Приятелями, Товаришами і Знайомими, що дня 20-го серпня 1973 р., несподівано відійшов у Вічність на 63-му році життя, прийнявши Найсвятіші Тайни, наш Найдорожчий

ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУСЬ, БРАТ, ШВАГЕР, ВУЙКО і СЕСТРІНОК

св. п.

ІНЖ. РОМАН В. БАРАНСЬКИЙ

член і співосновник Товариства Українських Інженерів Америки, відомий громадський діяч, бувший крайовий голова Пластприяту, довголітній голова Пластової Фундації в Ню Йорку, член Станичної і Крайової Пластової Старшини та Крайової Пластової Ради, відзначений грамотою „Добродія Пласту".

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбудуться як слідує:

ПАНАХИДИ будуть відправлені в похоронному заведенні П. Яреми при Схід 7-ма вул. в Ню Йорку, в середу і четвер, 22-го і 23-го серпня, о год. 8-ій веч.

Тлінні Останки, після відправлення **СВЯТОЇ ЛІТУРГІЇ** о год. 9-ій ранку в церкві св. Юра в Ню Йорку, 24-го серпня 1973 р., будуть перевезені на місце Вічного Спочинку на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В безмежному болю:

дружина — **ЛІДІЯ**
донька — **ХРИСТИНА** з чоловіком **ОЛЕГОМ САМПІЛЕНКОМ** і дітьми: **АЛІКОМ** і **ТАМАРОЮ**
син — **ЛЮБОМИР** з дружиною **ДІЯНОЮ**
сестра — **СОФІЯ** з чоловіком **ОСИПОМ СТЕЦУРОЮ**
брати: **ЯРОСЛАВ** з дружиною **МАРІЄЮ** і дітьми: **ОРЕСТОМ** і **НАНОЮ**
ВОЛОДИМИР з дружиною **ШАРЛЬОТОЮ** і синами: **ВОЛОДИМИРОМ** і **ЮЛІЯНОМ**
шваґер — **ВСЕВОЛОД** і **ОЛЕНА ФОРОСТИНИ** з сином **РОМАНОМ**
вуйко — **ВОЛОДИМИР ОНИЩКЕВИЧ** з дружиною **НАДІЄЮ** і Родиною
тета — **ЗЕНОВІЯ ОНИЩКЕВИЧ** з Родиною
сестрінка — **УЛЯНА** з чоловіком **РОМАНОМ РОНДЯКОМ** та синами: **ПЕТРОМ** і **МАРКОМ**
кузени — **ЄВГЕНІЯ** і **ЗЕНОН КОРЧИНСЬКІ**
свати — **ІВАН** і **ДЕНА САМПІЛЕНКИ**
та близька і дальша Родина

Родина просить замість квітів на могилу Покійного, складати пожертви на організацію Пласт.

Ділимося сумною вісткою, що дня 20-го серпня 1973 року відійшов на Вічну Ватру Великий Приятель Пластової Молоді

✠

бл. п.

ІНЖ. РОМАН БАРАНСЬКИЙ

Добродій Пласту, Основник і Довголітній Голова Пластової Фундації, Довголітній Член Станичної Старшини і Пластприяту.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ПЛАСТОВА СТАНИЦЯ і ГУРТОК ПЛАСТПРИЯТУ в НЮ ЙОРКУ

ПОДЯКА

Дня 16-го січня 1973 року відійшов від нас наш Найдорожчий СИН

ЯРОСЛАВ ТЕРЕЛЯ

проживши 12 років.

Під час своєї 4-річної хвороби, він перебував у Клівлендській лікарні Маунт Сайнай. В тому часі Славчик і наша родина знайшли багато Приятелів між Клівлендською українською громадою, які зрозуміли наше тяжке, невиглядне положення і прийшли нам з поміччю.

В першу чергу хочемо подякувати Високопреподобним Отцям Я. Сіркові і М. Павлишинові за віддання Хворого та духову опіку.

Щиро дякуємо Відділам СУА, 12-му і 33-му, як також: 12-му Відділові Українського Золотого Хреста, за так чисельні грошові датки. Зворушливими явищами було, коли в шпиталі Покійний Славчик одержав листа від рідношкільних дітей з кляси п. А. Завадівської — за що розраду дякуємо тим Дітям і їх Учителям.

Найсердечнішу подяку складаємо всім тим Незнаним Добрим Людям у Клівленді, які прийшли з поміччю в найтяжчому часі нашого горя та помогли покрити кошти, пов'язані з довгою хворобою нашого Сина та похороном і перевезенням тіла, яким частинно зайнялось похоронне заведення п. Михайла Колодія.

Збіркою на ту ціль зайнявся п. інж. З. Городиський — за це нехай Бог їх всіх нагородить сторицею.

В глибокому смутку —

ІВАН і ЛЮБА ТЕРЕЛІ з Синами

Джансон Сіті, Н. Й.

☦

У глибокому смутку повідомляємо, що 9-го серпня 1973 р. помер у м. Лос Анджелес, Каліф. на 86-му році життя вельмизаслужений

ОЛЕКСАНДЕР ПЕТРОВИЧ РІШАЙ

народжений біля міста Немирова на Поділлі.

Покійний був учасником Визвольних Змагань, багаторічним в'язнем совєтських концтаборів, самовідданим громадсько-культурним діячем, журналістом і співробітником ряду українських часописів та журналів, дослідником спадщини та життя композитора М. Леонтовича й основоположником фонду композитора при УВАН, людину високих чеснот, взірцем українського Патріота.

Без близької родини. Покійний залишив у смутку широке коло Друзів та Знайомих.

Вічна пам'ять відданому синові України!

ДРУЗІ

ПРО „АВСТРІЙСЬКОГО ПРОФЕСОРА" ТА КРУТІЙСТВО МОСКАЛЯ Ф. П. ФІЛІНА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

вища — В. Ч.) включаються в окремі слов'янські мови, що виникли, стають їх особливостями... З цього випливає, що схема поділу праслов'янської мови на монолітні окремі галузі (отже, й східнослов'янську галузь — В. Ч.), яка була поширена серед славістів, сучасними дослідженнями не підтверджується". Є в нього й таке місце: „Такий розподіл... (тут він називає певне звукове явище) у корені суперечить шляйхерівській схемі розпаду прамови на цілісні галузі, всі особливості яких обов'язково молодші, ніж прамовні явища". А це ж відповідає поглядам Ст. Смаль-Стоцького, що заперечував Шляйхерову схему родовідного дерева! У конкретному розгляді фактів — звуків, слів тощо і Філін мусів визнати, що насправді ті явища, що на них базовано гадану єдність східнослов'янської групи мов, реально відсутні. Хоч він і не зачепив, наприклад, питання про повноголосся, яке теж не може бути спільним для всіх цих трьох мов: у російській мові маємо неповноголосся не тільки в народній мові збережене, напр., „г'лава" (після „г" вимовляють невиразний голосний) відповідно до українського повноголосного „голова" та білоруського акучого „галава" (а це теж різні явища). Крім того, моя адигейська теорія ще більше, в багато глибшу давнину відсуває виникнення відмінностей між цими мовами. Але Ф. П. Філін про цю мою теорію не може й згадувати!

Він же наприкінці статті знов проспівав оду російській мові, яка, мовляв, „сприяє збагаченню і розквітові всіх інших мов нашої країни і водночас стає спільним здобутком багатонаціонального населення СРСР".

А у висліді ця його стаття — справжнє крутійство, писання з малою науковою переконливістю, мають значення тільки наведені в ній нові мовні факти.

Примітка. У моїй статті „Втрати і здобутки західних українців", у частині, надрукованій у „Свободі" з 27 липня, трапилися друкарські помилки. У першій шпальті, внизу, замість „а (ту терористичну статистику)" треба „а не...", ще нижче в цій шпальті замість „а (найменше чотири)" треба „а є"..., у другій шпальті, вгорі, замість „узз'єднання внаслідок" треба „узз'єднаний внаслідок".

Помер винахідник стрептоміцини

Гаянніс, Массачусетс. — У четвер, 16-го серпня, тут помер на 85-му році життя д-р Сельман Ваксман, який в 1952-му році був відзначений нагородою Нобеля за винахід антибіотика стрептоміцини. Між іншим, сам термін „антибіотик" був придуманий д-ром Ваксманом у 1941-му році. Газета Ню Йорк Таймс", повідомляючи про смерть цього науковця зазначила, що він народився в селі Нова Прилука на Україні. Газета також писала, що він закінчив гімназію „в Одесі, портовому місті України". По приїзді до ЗСА в 1910-му році та після закінчення вищих студій, д-р Ваксман був професором мікробіології в Ратгерському університеті. У 1958-му році д-р Ваксман відійшов на емеритуру.

170 юначок і юнаків закінчили Спортову Школу УСТ „Чорноморська Січ"

11-го серпня ц.р. в пополудневих годинах у великій залі павільйону оселі „Верховина" в Глен Спей, Н.И., відбулося врочисте закриття Спортової Школи „Ч. Січі", що в цьому році її відбуло рекордове число коло 170 учасників, з цього числа понад 50 юначок. Кінцевою церемонією успішного закінчення Школи проводив голова УСТ „Чорноморська Січ" М. Стебельський, в якій взяло участь коло 400 осіб, учасників, інструкторів, опікунів, батьків і визначних гостей. Однією із найважливіших точок програми було вручення юначкам і юнакам шкільних посвідок і особливо заслужених відзначень — золотих медаль та інших пам'яткових трофеїв. По 28 золотих медаль вручено юним футболістам і юначкам та юнакам у відбиванці, які виявилися найкращими на протязі 3-ох тижнів, 8 медаль одержали найкращі тенісистки й тенісисти з коло 60-ти, що брали участь у цьому спорті, 18 медаль припало групі легкої атлетики і 4-ри настільного тенісу. Інші нагороди вручено чемпіонським дружинам шкільних ліг, як теж за зразкову поведінку і чистоту біля своїх ліжок. Після закінчення програми в імені батьків з коротким словом виступив батько учасниці школи, адвокат Поливко з Ню Йорку. Прелеґент дякував УСТ „Чорноморська Січ" за зорганізування й вже четвертий рік ведення тієї дуже важливої Спортової Школи, що гартує фузично й духово нашу молодь. Спортова Школа „Ч.Січі" заслуговує на підтримку громадянства і наших організацій, бо вона підготовляє нашу молодь до активності в спорті на протязі цілого року, отже цим самим відтягає її з небезпечних міських вулиць. Наприкінці свого слова адв. Поливко ґратулював Управі „Верховини" і її власникові УРС-ві за видатну поміч „Ч.Січі".

До цьогорічної школи прибули юначки і юнаки з 10-ти стейтів ЗСА і Торонта, Канада. Згідно з віком, вони були поділені на табори, що мали назви „Київ", „Львів", „Полтава", „Ворохта", кожний з яких мав свого опікуна(ку) Інтенсивний вишкіл розпочався 22-го липня і проводився за винятком неділь і тільки одного дощового дня, до 10 серпня. Коло 90-ти юнаків проходили вишкіл в копаному м'ячі, 60 юначок і юнаків у відбиванці, близько 60 в тенісі, по кілька десятків в легкій атлетиці інастільному тенісі. Окремі групи учасників брали участь в двох і більше родах спорту. Програма дня починалася о 7:30 годині ранку і кінчалися о 8:30 вечора з кількома перервами на обіди і вечері та відпочинок. По кілька вечорів тижнево висвітлювано спортові й розвагові фільми. Перед вечорами відбувалися ліґові змагання копаного м'яча і відбиванки, теністи(ки) змагалися в першенському турнірі. У відповідних днях відбувалися лекції і гутірки з історії українського спорту, учасники одержали заздалегідь надруковані в двох мовах короткі нариси з 4-ох ділянок спорту. З метою познайомлення учасників з окремими історичними й географічними назвами України, підібрано назви дружин копаного м'яча і відбиванки, між іншими: Князі, Січ, Тризуб, Чорноморці, Козаки, Крим, Лемківщина, Волинь, Закарпаття, Київ, Херсон і ін.

В кожному із трьох тижнів учасники школи відбули цікаві товариські зустрічі: в днях 28-29 липня з білоруською молоддю, що саме мала свій річний здвиг на оселі „Менск". В товариських відбиванкових змаганнях збірна юначок школи програла два змагання з чемпіонками здвигу, збірна юнаків програла на оселі господарів і виграла на „Верховині". У другому тижні учасники школи вітали юначок і юнаків ОДУМ, що прибули в числі 60-ти під проводом виховника В. Шевченка. В змаганнях копаного м'яча збірна школи перемогла гостей 3:0, збірна юначок здобула перемогу у відбиванці. В третьому тижні учасники школи приймали юних сумівців(ок) із спортового табору Оселі СУМА з Елленвіллу. В змаганнях копаного м'яча збірна школи здобула перемогу 2:0, збірна юначок перемогла збірну сумівок, збірна юнаків школи зазнала поразки. 9-го серпня учасники школи відбули гостинну поїздку на оселю СУМА в Елленвіллі, де у відплатних змаганнях обидві дружини відбиванки зазнали поразки, перемогу цим разом, 2:1, здобула збірна школи „Ч.Січі".

В другому тижні, в день празника св. Володимира, учасники школи разом з Управою, вітали Владику Иосифа Шмондюка, що саме побував в цьому „Українському Селі" для посвячення нової дзвіниці.

Під час вишколу виходила „Стінна Спортова Газета", в якій подавано вістки: висліди гор, календарці змагань і інші матеріяли.

В загальному цьогорічна Спортова Школа „Ч.Січі" пройшла найбільш успішно, учасники(ці) набули в поодиноких ділянках спорту більше знання, техніки, навчилися правила гор, набули нових знайомих і багато більше позитивів. Керівниками Школи були: О. Твардовський, д-р С. Янів, М. Стебельський. Директорами вишколу: Є. Чижович в першому тижні, д-р О. Строменький в двох кінцевих. Інструкторами в копаному м'ячі, крім згаданих, були: М. Дахнівський, В. Ткач і І. Гіль. У відбиванці головні інструктори інженери: Б. Гайдучок і А. Лапичак, мали таких асистентів: А. Стефанівського, Б. Сірого, Л. Олесницького, З. Стебельську, О. Паславську, Д. Сигіду, В. Потежну, Л. Напору, Х. Ткач, і Н. Паславського. В тенісі інж. Б. Кучинський мав молодого асистента, вихованця Спортової Школи „Січі" О. Гнатюка, настільний теніс — В. Василак, легка атлетика — Є. Чижович, М. Дахнівський. Опікунами під проводом В. Матияша були: Надія Бакун, Вол. Бакун (старший), Т. Щур, В. Бакун (мол.), Ю. Ілемський, О. Гнатюк і п-і Василак. Медична сестра — Галина Матияш.

О. Твардовський

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО МІХАЛИНА, член УНС Відд. 193 Б-ва св. Миколая в Тийлор, Па., помер 5. 3. 1973 на 84-му р. ж. Став членом УНС в 1935 р. Полишив у смутку 2 синів, Михайла і Едварда. Похорон відбувся 7-го травня 1973 р. на цвинтарі св. Михайла в Old Forge, Pa.
Вічна Йому Пам'ять!
Ксеня Тутка, секр.

СТЕФАНІЯ МАЛИНЯК, членка УНС Відд. 270 Б-ва св. Ів. Хрестителя в Джерзі Ситі, Н. Дж., померла 29 квітня ц. р. на 67-му р. ж. Нар. в Пенсильванії, ЗСА і стала членкою УНС в 1927 р. Полишила в смутку 6 дітей: Дороту, Марію, Марцелю, Евгена, Едварда, Михайла і 19 внуків. Похорон відбувся на цвинтарі Голі Крос в Норт Арлінґтоні, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
Ст. Островський, секр.

МИХАЙЛО БОЙКО, член УН-Союзу Відд. 147 Б-ва св. Михаїла в Аллентавн, Па., помер 31 березня 1973 р. на 50 р. ж. Нар. в Аллентавн, Па., і став членом УНС в 1938 р. Полишив у смутку матір Марію і сестру Стеллу. Похорон відбувся на цвинтарі св. Марії в White Hall Pa.
Вічна Йому Пам'ять!
І. Гуцалюк, секр.

РОМАН ДЕМЧУК, член УНС Відд. 256 Б-ва св. І. Хрестителя в Рівергед, Н. И., помер 6 травня 1973 р. на 79 р. ж. Нар. в с. Лубянки Нижчі, Україна і став членом УНС в 1922 р. Полишив у смутку дружину Марію, 2 синів: Генрі і Вільяма, дочку Анну, 7 внуків і 2 правнуків. Похорон відбувся 9-го травня 1973 р. на цвинтарі Sacred Heart, Cutchogue, N. Y.
Вічна Йому Пам'ять!
Ольга Недошитко, секр.

ОНУФРІЙ ДИЧУК, член УНС Відд. 436 ім. Митр. А. Шептицького в Кітченер, Онт., Канада, помер 28 квітня ц. р. на 85 р. ж. Нар. в с. Рашків, пов. Городенка, Україна і став членом УНС в 1953 р. Полишив у смутку дружину Марію, доньки: Анну, Нелю і Ольгу, сина Гари. Похорон відбувся на цвинтарі Woodlood, Kitchener, Ont., Canada.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

СЕМЕН ГЕВЧУК, член УНС Відд. 98 Б-ва св. Володимира в Shenandoah, Pa., помер 16 травня 1973 р. на 59 р. ж. Нар. в Шенандоаг, Па., і став членом УНС в 1934 р. Полишив у смутку родину. Похорон відбувся 21 травня ц. р. на цвинтарі св. Михайла в Шенандоаг, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ПАРАСКА ГЛУШКО, членка УНС Відд. 57 Б-ва св. ап. Петра і Павла в Коговс, Н. И., померла 20 травня 1973 р. на 86 р. ж. Стала членкою УНС в 1935 р. Полишила в смутку доньку Марію. Похорон відбувся на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Вотерфорд.
Вічна Їй Пам'ять!
М. Савків, секр.

МІЛІСЕНТ П. МЕЄРС, членка УНС Відд. 325 Т-ва Зап. Січ в Брукліні, Н. И., померла 10 травня ц. р. на 46 р. ж. Нар. в Ню Йорку, Н. И. і стала членкою УНС в 1963 р. Полишила в смутку мужа Франка, батьків Иосифа і Гелен та родину. Похорон відбувся 14 травня 1973 р. на цвинтарі Panelawn в Penelawn, N.Y.
Вічна Їй Пам'ять!
В. Цюпа, секр.

МИКОЛА КРАМЕР, член УН-Союзу Відд. 145 С-ва св. Марії в Алтони, Па., помер 24 травня 1973 р. на 88 р. ж. Полишив у смутку доньку Адаліцу. Похорон відбувся 28 травня 1973 р. на цвинтарі в Altoona, Pa.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

АНАСТАЗІЯ ВОЙТИК, членка УНС Відд. 274 Б-ва св. ап. Петра і Павла в Янґставн, Огайо, померла 15-го травня ц. р. на 76 р. ж. Стала членкою УНС в 1938 р. Полишила в смутку: Степана, Михайла, Марію і Івана. Похорон відбувся на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Янґставн, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
Гелена Сенедяк, секр.

ПЕТРО ОСОЛІНСЬКИЙ, член УНС Відд. 178 С-ва св. Марії в Манчестер, Н. Г., помер 7 травня 1973 р. на 74 р. ж. Став членом УНС в 1945 р. Полишив у смутку сина Филипа. Похорон відбувся 9-го травня 1973 р. на цвинтарі св. Иосифа в Бедфорд, Н. Г.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Ковальчук, секр.

АНДРІЙ ДАНИЛЮК, член УНС Відд. 288 Б-ва св. Димитрія в Бетлегем, Па., помер 26 травня ц. р. на 61 р. ж. Нар. в Бетлегем, Па., і став членом УНС в 1929 р. Полишив у смутку дружину Юлію, матір Марію, доньку Мерлин, синів: Теодора і Андрія, сестер: Анну Анастазію, Марію і Гелену, братів: Олександра, Юрія і Вільяма, 5 внуків. Похорон відбувся 30 травня 1973 р. на парохіяльному цвинтарі св. Иосафата в Бетлегем, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки) — $2.00

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ
за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) — $3.00

ОГОЛОШЕННЯ ЧЕРЕЗ 8 ШПАЛЬТ (ціла сторінка) по — $3.00
за інч за кожного рода оголошення.

ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на одну шпальту — $4.75

ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на дві шпальти — $6.50

ОГОЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 12-ої ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть вирівняні попередні рахунки.

ЗМІНА АДРЕСИ

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"
81-83 GRAND STREET
(P.O. Box 346)
JERSEY CITY, N.J. 07303

ДОЛУЧУЮ 25 ЦЕНТІВ — прошу змінити мою адресу:

Моя СТАРА АДРЕСА була:
ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ....
Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
....

Моя НОВА АДРЕСА така:
Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
.... Zip Code ....

ТАРЗАН, Ч. 6982. Тарзана чекає несподіванка

Нарешті, Тарзане, я зможу зобачити своїх людей.
Перевірмо ситуацію з медичною сестрою Найомі, Каану!.. Буде вона...
Здиво . . . ! Що? - ..

Хлип . . . хлип . . .
Ой — хлип — Тарзане!..

Я думав, що ти будеш рада, коли мене зобачиш — найомі, в чому справа?